

Grupa Bc Institut, Rugvica

Konsolidirano godišnje izvješće i revidirani konsolidirani godišnji
financijski izvještaji
za 2018. godinu

S A D R Ž A J

KONSOLIDIRANO GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU GRUPE ZA 2018. GODINU	3
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	12
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA DIONIČARIMA GRUPE BC INSTITUT	13
KONSOLIDIRANA BILANCA	16
KONSOLIDIRANA BILANCA (NASTAVAK)	17
KONSOLIDIRANA BILANCA (NASTAVAK)	18
KONSOLIDIRANA BILANCA (NASTAVAK)	19
KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA	20
KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)	21
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU	22
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU (NASTAVAK)	23
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA	24
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA (NASTAVAK)	25
1. Opći podaci o matici i grupi	26
2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	28
BILJEŠKE UZ BILANCU	38
3. NEMATERIJALNA IMOVINA	38
4. MATERIJALNA IMOVINA	39
5. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	42
6. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA	42
7. ZALIHE	42
8. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA	43
9. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	43
10. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	44
11. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	44
12. KAPITAL I REZERVE	44
13. REZERVIRANJA	47
14. DUGOROČNE OBVEZE	48
15. KRATKOROČNE OBVEZE	48
16. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	49
BILJEŠKE UZ RAČUN DOBITI I GUBITKA	49
17. PRIHODI OD PRODAJE	49
18. PRIHODI NA TEMELJU UPOTREBE VLASTITIH PROIZVODA, ROBE I USLUGA	50
19. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	50
20. MATERIJALNI TROŠKOVI	50
21. TROŠKOVI OSOBLJA	51
22. AMORTIZACIJA	51
23. OSTALI TROŠKOVI	52
24. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA	52
25. OSTALI POSLOVNI RASHODI	52
26. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI	53
27. UDIO U DOBITI (GUBITKU) OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	53
28. GUBITAK (DOBIT) PO DIONICI	53
29. UGOVORENE I NEPREDVIĐENE OBVEZE	54
30. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA	54
31. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE	54
32. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	55

KONSOLIDIRANO GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU GRUPE ZA 2018. GODINU (sukladno čl. 250. a Zakona o trgovačkim društvima i čl. 21. Zakona o računovodstvu)

Naziv matice: Bc Institut, d.d.

Adresa: Dugoselska 7, Rugvica

Bc Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja d.d., Rugvica, Dugoselska 7, (u daljnjem tekstu Bc Institut, d.d.), organizirano je kao dioničko društvo u procesu pretvorbe društvenih poduzeća na temelju Rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju, broj: 01-02/92-06/1173, od 27. rujna 1993. godine i upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu rješenjem, broj Fi-3872/94 od 27. ožujka 1994. godine. U prosincu 1995. godine podnijet je zahtjev Trgovačkom sudu u Zagrebu za usklađenje sa Zakonom o trgovačkim društvima, te je Društvo upisano u sudski registar kod Trgovačkog suda u Zagrebu Rješenjem od 11.07.1996. godine pod brojem MBS 080041118. Sjedište Društva je u Rugvici, Dugoselska 7.

Ostala društva u Grupi:

- Bc Agroslavonija d.o.o. Osijek, stečeno 2005. godine, s temeljnim kapitalom od 3.506.900 kuna, u 100%-tnom vlasništvu,
- Bc Hibridi d.o.o. Sombor, Srbija, osnovano krajem 2007. godine, s temeljnim kapitalom od 41.000 dinara, u 100%-tnom vlasništvu,
- Bc Institut LTD Ankara, Turska, osnovano u 2008. godini, s temeljnim kapitalom od 5.000.000 YTL, u vlasništvu Bc Instituta d.d. sa 99,9995%,
- Bc Sjeme d.o.o., Orašje, B i H, osnovano u 2013. godini, s temeljnim kapitalom od 2.000 KM, u vlasništvu Bc Instituta d.d., 100%.

Pridružena društva i zajednički pothvati:

- Bc Doradni centar d.o.o. Kula, Srbija osnovano 2014. godine, s temeljnim kapitalom 78.340.000 dinara, u vlasništvu Bc Hibridi d.o.o. Sombor, sa 50%.

Upisani kapital Grupe iznosi 29.970.000 kuna podijeljen na 166.500 dionica nominalne vrijednosti 180,00 kuna.

Nadzorni odbor Grupe čine:

- Daniel Škoro, predsjednik Nadzornog odbora od 24.06.2015.
- Boris Varga, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora od 24.06.2015.
- Tomislav Ledić, član Nadzornog odbora od 24.06.2015.
- Vatroslav Plejić, član Nadzornog odbora od 24.06.2015.
- Tome Škoro, član Nadzornog odbora od 07.05.2015.
- Ivo Mršić, član Nadzornog odbora od 24.06.2015.
- Đuro Lukić, član Nadzornog odbora od 24.06.2015.

Na dan 31.12.2018. Grupa je imala 150 zaposlenih.

DJELATNOST GRUPE

Osnovna djelatnost Grupe je proizvodnja i promet bilja, odnosno proizvodnja i dorada sjemena, te trgovina. Djelatnost Bc Instituta d.d. kao matice je uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, uslužne djelatnosti u biljnoj proizvodnji, proizvodnja stočne hrane, istraživanje i eksperimentalni razvoj u tehničkim i tehnološkim znanostima i skladištenje robe, odnosno proizvodnja i dorada sjemena, prvenstveno kukuruza.

POSLOVANJE DRUŠTVA U 2018. GODINI

U 2018. godini nastavili su se negativni trendovi u domaćoj poljoprivredi, Grupa je ostvarila pad poslovnih prihoda za 5,10 %.

Tržište poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i dalje je narušeno, a čvrste i sustavne mjere poticanja agrarne i gospodarske politike još uvijek nisu razvijene do potrebne razine da bi mogle utjecati na ponovno buđenje i jačanje agrarnog sektora. Značajan problem u pokretanju poljoprivrede predstavljaju nedostatak vizije, poznavanje poljoprivrednih trendova i jasnih ciljeva na državnoj razini. Nadalje, tržište EU utječe na slabljenje konkurentnosti domaće proizvodnje, obzirom da konkurencija u EU ruši cijene naših proizvoda.

Prodaja sjemena jarog ječma i zobi u 2018. godini je na domaćem tržištu bila bolja, dok je prodaja sjemena soje bila značajno bolja u odnosu na prethodnu godinu. Nažalost, prodaja sjemena kukuruza je bila lošija nego prethodne godine no posljedica je to prvenstveno nepovoljnog stanja u kojemu se nalazi naša stočarska proizvodnja, ali i netransparentne i nelojalne aktivnosti konkurencije na domaćem tržištu. Nakon što smo u 2017. godini prateći potrebe tržišta i aktualne trendove pokrenuli prodaju sjemena suncokreta i uljane repice u 2018. godini smo zabilježili rast prodaje kod obje kulture. Kao i ranijih godina uspjeli smo povećati prodaju sjemena ozimih strnih žitarica (pšenica, ječam, tritikale i zob) u odnosu na prethodnu godinu i naša odluka da smanjimo broj sorata pšenice i da se fokusiramo na one sorte koju su konkurentne i imaju potencijal pokazala se ispravnom.

Na negativan financijski rezultat u visini 1.238.533 kn utjecala je amortizacija revalorizirane dugotrajne imovine, otpis zaliha nekljavog sjemena Bc Instituta, ostali poslovni rashodi te financijski rashodi.

FINANCIJSKI PREGLEDI

RAČUN DOBITI I GUBITKA

Pozicija	2017.	2018.	INDEKS 2018. / 2017.
Poslovni prihodi	131.227.169	124.531.941	94,90
Poslovni rashodi	133.252.435	125.644.415	94,29
Financijski prihodi	1.838.944	3.864.530	210,15
Financijski rashodi	2.729.123	3.915.255	143,46
Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0	
Udio u gubitku od zajedničkih pothvata	223.769	148.553	66,39
UKUPNI PRIHODI	133.066.113	128.396.471	96,49
UKUPNI RASHODI	136.205.327	129.708.224	95,23
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	(3.139.214)	(1.311.753)	41,79
POREZ NA DOBITAK	(143.049)	(73.220)	51,19
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	(2.996.165)	(1.238.533)	41,34

Rashodi obuhvaćaju poslovne rashode, financijske rashode i udio u gubitku od zajedničkih pothvata. U 2018. godini zabilježeno je smanjenje rashoda Grupe od 4,77 % u odnosu na prethodnu godinu.

	Iznos	%
Promjene vrijedn. zaliha	(3.689.553)	-2,94
Materijalni troškovi	101.364.241	80,68
Troškovi osoblja	16.137.283	12,84
Amortizacija	4.356.733	3,47
Ostali troškovi	4.482.726	3,57
Ostali poslovni rashodi	2.274.097	1,81
Vrijednosno usklađivanje	718.888	0,57
Ukupno	125.644.415	100%

Najveći dio poslovnih rashoda u 2018. godini čine materijalni troškovi (80,68%).

BILANCA NA DAN 31.12.2018.

DUGOTRAJNA IMOVINA	88.235.823	37,20
Nematerijalna imovina	443.675	0,19
Materijalna imovina	84.904.783	35,80
Dugotrajna financijska imovina	2.269.160	0,96
Dugotrajna potraživanja	612.427	0,26
KRATKOTRAJNA IMOVINA	147.613.778	62,24
Zalihe	103.889.563	43,80
Potraživanja	33.048.693	13,93
Kratkotrajna financijska imovina	6.157.996	2,60
Novac u banci i u blagajni	4.517.526	1,90
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA	1.331.582	0,56
Ukupna aktiva	237.181.183	100
KAPITAL I REZERVE	172.197.515	72,60
Temeljni kapital	29.970.000	12,64
Rezerve iz dobiti	12.503.310	5,27
Revalorizacijske pričuve	48.106.687	20,28
Zadržana dobit	82.856.051	34,93
Dobit poslovne godine	(1.238.533)	-0,52
REZERVIRANJA	761.171	0,32
DUGOROČNE OBVEZE	10.868.973	4,58
KRATKOROČNE OBVEZE	53.350.455	22,49
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA	3.068	0,01
Ukupna pasiva	237.181.183	100

ANALIZA POSLOVANJA U 2018. GODINI POMOĆU FINACIJSKIH POKAZATELJA

Pokazatelj likvidnosti pokazuje sposobnost trgovačkog društva da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze. Najznačajniji kratkoročni pokazatelji likvidnosti su:

- koeficijent ubrzane likvidnosti,
- koeficijent tekuće likvidnosti,
- koeficijent financiranja.

Pokazatelji aktivnosti mjere koliko učinkovito poduzeće koristi svoje resurse, odnosno kojom brzinom imovina cirkulira u poslovnom procesu. Najznačajniji pokazatelji aktivnosti su:

- koeficijent obrtaja ukupne imovine,
- koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine,
- koeficijent obrtaja potraživanja
- trajanje naplate potraživanja u danima.

<i>Izračunavanje koeficijenta ubrzane likvidnosti</i>			
Rbr.	Opis	2017.	2018.
1.	<i>Novac + potraživanja</i>	36.270.915	37.566.219
2.	<i>Kratkoročne obveze</i>	48.487.813	53.350.455
3.	Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,75	0,70

Koeficijent ubrzane likvidnosti = novac + potraživanja / kratkoročne obveze

U 2018. godini je odnos kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza uravnotežen. Promatran s koeficijentom tekuće likvidnosti, ovaj koeficijent ukazuje na zadovoljavajuću poziciju Grupe s obzirom na ubranu likvidnost.

<i>Izračunavanje koeficijenta tekuće likvidnosti</i>			
Rbr.	Opis	2017.	2018.
1.	<i>Kratkotrajna imovina</i>	149.822.736	147.613.778
2.	<i>Kratkoročne obveze</i>	48.487.813	53.350.455
3.	Koeficijent tekuće likvidnosti	3,09	2,77

Koeficijent tekuće likvidnosti = kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze

U 2018. godini koeficijent ubrzane likvidnosti govori o sposobnosti Grupe da iz kratkotrajne imovine podmiri i dio dugoročnih obveza.

<i>Izračunavanje koeficijenta financiranja</i>			
Rbr.	Opis	2017.	2018.
1.	<i>Ukupne obveze</i>	60.505.890	64.219.428
2.	<i>Glavnica (kapital i rezerve)</i>	175.662.517	172.197.515
3.	Koeficijent financiranja	0,34	0,37

Koeficijent financiranja = ukupne obveze / glavnica

Koeficijent financiranja pokazuje odnos financiranja iz tuđih i iz vlastitih izvora.

<i>Izračunavanje obrtaja ukupne imovine</i>			
Rbr.	Opis	2017.	2018.
1.	<i>Ukupni prihodi</i>	133.066.113	128.396.471
2.	<i>Ukupna imovina</i>	239.365.622	237.181.183
3.	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,56	0,54

Koeficijent obrtaja ukupne imovine = ukupni prihodi / ukupna imovina

Koeficijent obrtaja ukupne imovine je pokazatelj efikasnosti kojim se mjeri sposobnost ostvarivanja prihoda poslovnog subjekta iz njegove imovine stavljanjem neto prihoda od prodaje u odnos naspram

prosječne ukupne imovine.

<i>Izračunavanje obrtaja kratkotrajne imovine</i>			
Rbr.	Opis	2017.	2018.
1.	<i>Ukupni prihodi</i>	133.066.113	128.396.471
2.	<i>Kratkotrajna imovina</i>	149.822.736	147.613.778
3.	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	0,89	0,87

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine = ukupni prihodi / ukupna kratkotrajna imovina

Vrijednost koeficijenta obrtaja kratkotrajne imovine pokazuje da se kratkotrajna imovina u 2018. godini 0,87 puta pretvarala u prihode.

<i>Izračunavanje koeficijenta obrtaja potraživanja</i>			
Rbr.	Opis	2017.	2018.
1.	<i>Poslovni prihodi</i>	131.227.169	124.531.941
2.	<i>Potraživanja</i>	28.092.914	33.048.693
3.	Koeficijent obrtaja potraživanja	4,67	3,77

Koeficijent obrtaja potraživanja = poslovni prihodi / potraživanja

Koeficijent obrtaja potraživanja pokazuje koliko se puta godišnje potraživanja naplate, odnosno pretvore u novac. Ovaj koeficijent osnova je za izračunavanje trajanja naplate potraživanja u danima.

<i>Trajanje naplate potraživanja u danima</i>			
Rbr.	Opis	2017.	2018.
1.	<i>Broj dana u godini</i>	366	365
2.	<i>Koeficijent obrtaja potraživanja</i>	4,67	3,77
3.	Dani naplate potraživanja	78,35	96,82

U 2018. godini Grupi je bilo potrebno 97 dana da naplati svoja potraživanja.

OTKUP TREZORSKIH DIONICA

Matica nije stjecala trezorske dionice u 2018. godini.

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Do datuma potpisivanja ovog izvješća nije bilo drugih značajnijih događaja koji bi utjecali na financijske rezultate za poslovnu godinu 2018.

RIZICI POSLOVANJA I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Valutni rizik

Grupa u svom poslovanju, osobito u području nabave, djeluje na međunarodnoj i domaćoj razini. Valutnom riziku je posredno izloženo i u domaćoj nabavi. Zbog poslovne politike glavnih inozemnih dobavljača, nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju nabava robe usmjerena je kroz distributerske kanale u RH, pri čemu distributeri svoju direktnu izloženost valutnim rizicima prenose na kupce u zemlji. Te činjenice izlažu društvo valutnom riziku koji je rezultat promjene tečajeva EUR i USD.

Uprava kontinuirano prati kretanja na tržištu stranih valuta kako bi u slučaju naznaka značajnijih promjena pravovremeno reagirala. Posljedično promjenama u kanalima nabave smanjuje se utjecaj tečajnih razlika na buduće poslovne rezultate.

Kreditni rizik

Kreditni rizik proizlazi iz novca, oročenih depozita i potraživanja od kupaca.

Uprava prati naplativost potraživanja, a ispravak vrijednosti provodi se na temelju važećih zakonskih propisa.

Rizik likvidnosti

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljne količine novca za redovno poslovanje. Uprava prati razinu dostupnih izvora novčanih sredstava na dnevnoj bazi, na osnovu stanja novčanih sredstava i obveza.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Bc Institut, d.d. znanstveni je Institut s 121 godinom postojanja te je 2017.-ta godina bila godina obilježavanja te značajne obljetnice. Iste godine, obilježeno je i 70 godina kontinuiranog rada na oplemenjivanju kukuruza i strnih žitarica započetog u Botincu.

Bc Institut kontinuirano vodi brigu o istraživanju i razvoju koji predstavlja osnovu naše poslovne djelatnosti. U tu svrhu se posebno pažnja posvećuje edukaciji zaposlenika kojima se omogućuje stjecanje novih znanja nužnih za poslovanje tvrtke i ostvarivanje što boljeg rezultata. Zaposlenici čine dodatnu vrijednost tvrtke jer oni svojim radom i novim kultivarima stvaraju temelje našega daljnjeg uspješnog poslovanja.

U 2018. godini Bc Institutu je u Republici Hrvatskoj priznato ukupno pet novih kultivara; tri hibrida kukuruza i dvije sorte ozime pšenice, dok su u inozemstvu, u Republici Srbiji, Bc Institutu priznata dva nova kultivara: jedan hibrid kukuruza i jedna sorta ozimog ječma.

Oplemenjivački rad u Bc Institutu se odvija u dvije glavne grupe poljoprivrednih kultura: kukuruz (pet oplemenjivača) i strne žitarice (četiri oplemenjivača).

U 2018. godini u okviru oplemenjivačkih programa koji se provode na kukuruzu rađeno je na:

- 1) Selekciji hibrida FAO grupa 300 - 600 za uvjete srednjeg nivoa agrotehnike
- 2) Selekciji hibrida FAO grupa 300 – 600 za uvjete visoke agrotehnike
- 3) Selekciji ranih hibrida FAO grupa 100 i 200
- 4) Oplemenjivanju kasnih hibrida FAO grupa 600 i 700
- 5) Oplemenjivanju hibrida za posebnu namjenu: šećerac, kokičar, kukuruz za pečenje

Nastavljen je rad na SSD programu (Single seeddescent metoda selekcije) započetom 2015. godine s manjim brojem izvornih populacija (s ciljem skraćivanja vremena za razvoj novih inbred linija i hibrida). U svrhu kontrole naših materijala u zimskoj generaciji u Meksiku je i u 2018. godini boravio jedan oplemenjivač Bc Instituta, d.d.. Tijekom prosinca naša dva oplemenjivača kukuruza boravila su u Chicagu, SAD na ASTA (American seed trade association) Meetingu, najvećem skupu te vrste u svijetu koji se tradicionalno svake godine održava u tom gradu.

Od svojstava ovisno o programu uz visoke prinose zrna i silaže, te brzo otpuštanje vlage iz zrna, vodilo se računa i o otpornosti na niske temperature pri nicanju i početnoj fazi rasta, tolerantnosti na gusti sklop, visokom nivou zdravstvenog stanja lista, stabljike i klipa, te tolerantnosti na sušu i visoke temperature.

U Bc Institutu, d.d. kontinuirano se radi na kreiranju novih sorata ozimih i jarih strnih žitarica, pri čemu se primjenjuju najsuvremenija dostignuća genetike i oplemenjivanja bilja u konvencionalnom oplemenjivanju. Od ozimih kultura u Bc Institutu, d.d. se radi na oplemenjivanju ozime pšenice, ječma, pšenoraži, zobi i pira. Kada je u pitanju program jarih strnih žitarica naši napori usmjereni su prema stvaranju i održavanju sorata jare pšenice, ječma i zobi.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Poslovne aktivnosti Bc Instituta u 2019. godini su usmjerene na zadržavanje i po mogućnosti povećavanje tržišnog udjela sjemena glavnih ratarskih kultura koje imamo u svojoj ponudi u Republici Hrvatskoj kao i pronalaženje novih tržišta i kupaca u inozemstvu te povećavanje izvoza sjemena Bc kreacija.

Pravovremenim i kvalitetnim provođenjem aktivnosti i radnji u svim dijelovima poslovnog ciklusa od oplemenjivanja (stvaranja novih hibrida i sorata), registracija, proizvodnje sjemena, dorade i pakiranja, marketinške podrške te prodaje sjemena i naplate potraživanja nastojat ćemo zadržati poziciju najveće domaće sjemenarske tvrtke potpuno okrenute tržištu u Hrvatskoj i inozemstvu.

Naš osnovni poslovni cilj u sljedećoj godini je rast prodaje, a time i povećavanje tržišnog udjela u prodaji sjemena kukuruza na domaćem tržištu, te u zemljama u okruženju kao i zemljama značajnog potencijala u proizvodnji kukuruza (Ukrajina, Mađarska, Rumunjska). U tu svrhu smo u 2018. godini otvorili vlastitu tvrtku u Ukrajini od koje u budućnosti očekujemo dobre prodajne rezultate. Također, očekujemo i daljnje povećavanje prodaje i tržišnog udjela sjemena ozimih (pšenica, ječam, tritikale,

zob, pir) strnih žitarica.

U 2019. godini očekujemo rast prodaje sjemena uljane repice, kulture čiju prodaju smo pokrenuli prije dvije godine u suradnji s renomiranim stranim partnerom tvrtkom Caussade Semences te nastavak suradnje u proizvodnji i prodaji sjemena soje prateći kratkoročne i srednjoročne trendove u strukturi sjetve u Republici Hrvatskoj (povećanje sjetvenih površina pod uljaricama). U svakom slučaju očekujemo da ćemo i u ovom segmentu tržišta sjemena, prije svega kod sjemena soje, imati važnu ulogu kao što je to slučaj i s ostalim ratarskim kulturama gdje smo već godinama prisutni.

Osim konvencionalne proizvodnje sjemena, u 2019. godini planiramo nastaviti s proizvodnjom eko sjemena koju smo započeli prijašnjih godina te i na taj način povećati asortiman i prodaju u tom rastućem segmentu poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj.

Osim povećavanja izvoza sjemena Bc kreacija na postojećim i novim tržištima (Albanija, Bugarska, Slovačka i Gana) kao ostale strateške ciljeve razvoja Bc Instituta, d.d. u budućem razdoblju vidimo jačanje poslova ugovaranja proizvodnje merkantilnih roba putem naše tvrtke Bc Agroslavonije d.o.o.. U tu svrhu planiramo investirati u skladišne i silosne kapacitete na lokaciji u Semeljcima na kojoj ćemo izgraditi moderan i funkcionalan infrastrukturni objekt koji bi trebao osigurati i omogućiti kvalitetan prijem, sušenje i skladištenje značajnih količina merkantilnih roba. Osim toga projekta radimo i na projektu finalizacije gotovih proizvoda koje planiramo u sljedećim godinama staviti na tržište i ponuditi potrošačima u Republici Hrvatskoj te modernizaciji postojeće dorade u Slatini koju djelomično planiramo rekonstruirati.

Kada je riječ o poslovanju ostalih tvrtki članica Bc Grupe naši naponi će biti usmjereni na daljnju promociju naših proizvoda s kojima nastupamo i poslujemo na određenim tržištima te na zadržavanje i jačanje tržišnih pozicija.

Ivica Ikić, predsjednik Uprave

Boris Rajković, član Uprave

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava je odgovorna za pripremu financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz financijskog stanja Grupe, rezultata njezina poslovanja i novčanog toka u skladu s primijenjenim računovodstvenim politikama te za održavanje adekvatne računovodstvene evidencije kako bi omogućio pripremu takvih financijskih izvještaja u svakom trenutku. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji bi mu u razumnoj mjeri omogućili očuvanje imovine Grupe i otkrivanje i sprečavanje prijevара ili drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primijenjenim računovodstvenim standardima te ih potom treba konzistentno primjenjivati, imati razumne i oprezne prosudbe i procjene i pripremati financijske izvještaje u skladu s načelom neograničenog vremena poslovanja osim ako je pretpostavka da će Grupa nastaviti poslovati neprikladna.

Uprava je odgovorna za sastavljanje i javnu objavu konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva.

Uprava je odgovorna za podnošenje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Nadzornom odboru, nakon čega Nadzorni odbor iste treba odobriti za podnošenje Godišnjoj skupštini na prihvāt.

Uprava je odobrila izdavanje konsolidiranih financijskih izvještaja na stranicama od 16. do 55. na dan 30. travnja 2019. za podnošenje Nadzornom odboru, što se potvrđuje potpisom.

U Rugvici, 30. travnja 2019.

Bc Institut, d.d.

Dugoselska 7

10370 Rugvica

Ivica Ikić, predsjednik Uprave

Boris Rajković, član Uprave

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA DIONIČARIMA GRUPE BC INSTITUT

Izvješće o reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Suzdržano mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Grupe Bc Institut (u nastavku pod zajedničkim nazivom „Grupa“ te nazivom „Matica“ koji se odnosi na matično društvo Bc Institut, d.d.), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (bilancu) na 31. prosinca 2018., konsolidirani račun dobiti i gubitka, konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima, konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Ne izražavamo mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Zbog važnosti pitanja opisanog u našem izvješću u *Odjeljku s osnovom za suzdržano mišljenje*, nismo mogli pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje osnove za revizijsko mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Osnova za suzdržano mišljenje

Fizički popis zaliha Matice kojem smo prisustvovali obavljen je nepotpuno, i nije uključio sve stavke zaliha. Pokušali smo se uvjeriti u količine zaliha pomoću internih evidencija o praćenju dorade i pakiranja sjemena, ali nam odgovorne osobe Matice nisu dale nedvosmislena objašnjenja o količinama zaliha te su odbile potvrditi svoju odgovornost za otpise, vrijednosna usklađenja i zaprimanje zaliha koji proizlaze kao rezultat usporedbe internih evidencija i knjigovodstvenih evidencija zaliha Matice. Nismo se mogli uvjeriti drugim načinima u količine i vrijednosti zaliha na 31. prosinca 2018. koje su iskazane u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju (bilanci) u sljedećim iznosima: Proizvodnja u tijeku 71.181.545 kn, Gotovi proizvodi 24.095.031 kn te u vrijednost Promjene vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje u računu dobiti i gubitka, u iznosu -3.689.553 kn. Posljedica tog pitanja jest da nismo mogli utvrditi kolika bi prepravljanja bila potrebna u vezi s evidentiranim ili neevidentiranim zalihama i stavkama od kojih se sastoji konsolidirani račun dobiti i gubitka, konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima.

Konsolidirana bilanca uključuje 18.241.474 kune imovine, 9.236.990 kuna obveza te 9.004.484 kune kapitala, dok konsolidirani račun dobiti i gubitka uključuje 9.720.526 kuna prihoda i 9.647.856 kuna rashoda ovisnog društva BC INSTITUT TARIM Ū.OTM.SAN.TIC.LTD.STI, Ankara nad kojim nisu obavljene revizijski postupci do datuma izdavanja ovog izvješća.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na Bilješku 30. uz konsolidirane financijske izvještaje koja opisuje razumnost upotrebe pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s HSFI-ima, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem po pretpostavci vremenski neograničenog poslovanja, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava ili likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja koji je ustanovila Grupa.

Revizorove odgovornosti za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Naša je odgovornost obaviti reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima i izdati revizorovo izvješće. Međutim, zbog pitanja opisanog u našem izvješću u *Odjeljku s osnovom za suzdržano mišljenje* nismo mogli pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje osnove za revizijsko mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima

1. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u priloženom konsolidiranom izvješću posloводства Grupe za 2018. godinu usklađene su s priloženim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Grupe za 2018. godinu.
2. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo konsolidirano izvješće posloводства Grupe za 2018. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.
3. Obzirom da, kao što je opisano u *Odjeljku s osnovom za suzdržano mišljenje*, ne izražavamo mišljenje na priložene konsolidirane financijske izvještaje, ne možemo niti ustanoviti postoje li značajni pogrešni prikazi u konsolidiranom izvješću posloводства Grupe.

U Zagrebu, 30. travnja 2019.

UHY RUDAN d.o.o. za porezno savjetovanje i reviziju

Ilica 213

10 000 Zagreb

Republika Hrvatska

U ime i za UHY RUDAN d.o.o. porezno savjetovanje i reviziju:

Mr. sc. Dragan Rudan

_____
Direktor, ovlaštenu revizor

UHY RUDAN d.o.o.
za porezno savjetovanje i reviziju
ZAGREB, Ilica 213

KONSOLIDIRANA BILANCA

stanje na dan 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+031+036)	002		88.856.820	88.235.823
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	3	223.686	443.675
1. Izdaci za razvoj	004		0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		223.686	443.675
3. Goodwill	006		0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007		0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008		0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009		0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	4	85.107.062	84.904.783
1. Zemljište	011		27.652.788	27.923.436
2. Građevinski objekti	012		54.310.767	52.506.043
3. Postrojenja i oprema	013		1.309.338	2.724.259
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		310.859	284.141
5. Biološka imovina	015		0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016		60.521	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017		1.379.040	1.387.104
8. Ostala materijalna imovina	018		83.749	79.800
9. Ulaganje u nekretnine	019		0	0
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (021 do 030)	020	5	2.648.559	2.269.160
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021		0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022		0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024		2.247.857	2.146.153
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026		0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027		0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028		400.702	123.007
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029		0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030		0	0
IV. POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	6	873.201	612.427
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032		0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033		0	0
3. Potraživanja od kupaca	034		134.130	79.624
4. Ostala potraživanja	035		739.071	532.803

KONSOLIDIRANA BILANCA (NASTAVAK)

stanje na dan 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036		4.312	5.778
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (038+046+053+063)	037		149.822.736	147.613.778
I. ZALIHE (039 do 045)	038	7	102.347.029	103.889.563
1. Sirovine i materijal	039		6.507.427	7.246.459
2. Proizvodnja u tijeku	040		72.042.133	71.181.545
3. Gotovi proizvodi	041		21.922.217	24.095.031
4. Trgovačka roba	042		1.571.863	1.195.268
5. Predujmovi za zalihe	043		62.103	171.260
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044		241.286	0
7. Biološka imovina	045		0	0
II. POTRAŽIVANJA (047 do 052)	046	8	28.092.914	33.048.693
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047		0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048		0	0
3. Potraživanja od kupaca	049		24.158.447	26.940.675
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050		101.818	58.388
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051		3.222.293	3.660.380
6. Ostala potraživanja	052		610.356	2.389.250
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (054 do 062)	053	9	11.204.792	6.157.996
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054		0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055		0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057		0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059		2.834.526	2.785.579
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060		0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061		7.510.336	3.102.597
9. Ostala financijska imovina	062		859.930	269.820
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063	10	8.178.001	4.517.526
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	11	686.066	1.331.582
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+037+064)	065		239.365.622	237.181.183
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066		1.428	50.027

KONSOLIDIRANA BILANCA (NASTAVAK)

stanje na dan 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (068+069+070+076+077+081+084+087)	067	12	175.662.517	172.197.515
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068		29.970.000	29.970.000
II. KAPITALNE REZERVE	069		0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (071+072-073+074+075)	070		11.836.703	12.503.310
1. Zakonske rezerve	071		1.510.716	1.510.716
2. Rezerve za vlastite dionice	072		0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073		0	0
4. Statutarne rezerve	074		0	0
5. Ostale rezerve	075		10.325.987	10.992.594
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076		50.100.653	48.106.687
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (078 do 080)	077		0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078		0	0
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079		0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080		0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (082-083)	081		86.751.326	82.856.051
1. Zadržana dobit	082		86.751.326	82.856.051
1. Preneseni gubitak	083		0	0
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (085-086)	084		(2.996.165)	(1.238.533)
1. Dobit poslovne godine	085		0	0
2. Gubitak poslovne godine	086		2.996.165	1.238.533
VII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087		0	0
B) REZERVIRANJA (089 do 094)	088	13	907.442	761.171
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089		205.493	171.663
2. Rezerviranja za porezne obveze	090		0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091		701.949	589.508
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092		0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093		0	0
6. Druga rezerviranja	094		0	0

KONSOLIDIRANA BILANCA (NASTAVAK)

stanje na dan 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
C) DUGOROČNE OBVEZE (096 do 106)	095	14	12.018.077	10.868.973
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096		0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098		0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099		0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100		0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101		1.020.373	308.969
7. Obveze za predujmove	102		0	0
8. Obveze prema dobavljačima	103		0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104		0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105		0	0
11. Odgođena porezna obveza	106		10.997.704	10.560.004
D) KRATKOROČNE OBVEZE (108 do 121)	107	15	48.487.813	53.350.455
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108		0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110		0	5.288.064
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111		0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112		2.771	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113		4.261.691	5.349.060
7. Obveze za predujmove	114		155.523	949.798
8. Obveze prema dobavljačima	115		38.375.690	36.195.015
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116		0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117		842.659	860.997
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	118		639.445	810.836
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119		3.756.198	3.723.749
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120		0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121		453.836	172.936
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	16	2.289.773	3.068
F) UKUPNO – PASIVA (067+088+095+107+122)	123		239.365.622	237.181.183
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124		1.428	50.027

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA

za razdoblje 01.01.2018. do 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
I	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (128+129+130+131+132)	127		131.227.169	124.531.941
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	128		0	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	129	17	124.857.910	119.044.622
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	130	18	2.639.216	2.434.340
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	131		0	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	132	19	3.730.043	3.052.979
II. POSLOVNI RASHODI (134+135+139+143+144+145+148+155)	133		133.252.435	125.644.415
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	134		3.186.487	(3.689.553)
2. Materijalni troškovi (136 do 138)	135	20	102.250.014	101.364.241
a) Troškovi sirovina i materijala	136		16.027.911	18.634.905
b) Troškovi prodane robe	137		39.967.734	30.053.054
c) Ostali vanjski troškovi	138		46.254.369	52.676.282
3. Troškovi osoblja (140 do 142)	139	21	17.138.083	16.137.283
a) Neto plaće i nadnice	140		10.492.506	9.970.574
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	141		4.516.474	3.972.696
c) Doprinosi na plaće	142		2.129.103	2.194.013
4. Amortizacija	143	22	4.666.351	4.356.733
5. Ostali troškovi	144	23	4.963.011	4.482.726
6. Vrijednosna usklađenja (146+147)	145	24	527.710	718.888
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	146		0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	147		527.710	718.888
7. Rezerviranja (149+150+151+152+153+154)	148		0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	149		0	0
b) Rezerviranja za porezne obveze	150		0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	151		0	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	152		0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	153		0	0
f) Druga rezerviranja	154		0	0
8. Ostali poslovni rashodi	155	25	520.779	2.274.097

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)

za razdoblje 01.01.2018. do 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
III. FINANCIJSKI PRIHODI (157 do 166)	156	26	1.838.944	3.864.530
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	157		0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	158		0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	159		0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	160		0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	161		0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	162		0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	163		489.683	416.152
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	164		1.299.140	3.221.253
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	165		0	0
10. Ostali financijski prihodi	166		50.121	227.124
IV. FINANCIJSKI RASHODI (168 do 174)	167	26	2.729.123	3.915.255
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	168		0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	169		0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	170		1.190.452	524.917
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	171		1.538.671	3.390.339
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	172		0	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	173		0	0
7. Ostali financijski rashodi	174		0	0
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175		0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	27	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	177		0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	178	27	223.769	148.553
IX. UKUPNI PRIHODI (127+156+175+176)	179		133.066.113	128.396.471
X. UKUPNI RASHODI (133+167+177+178)	180		136.205.327	129.708.224
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (179-180)	181		(3.139.214)	(1.311.753)
1. Dobit prije oporezivanja (179-180)	182		0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (180-179)	183		3.139.214	1.311.753
XII. POREZ NA DOBIT	184		(143.049)	(73.220)
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (181-184)	185		(2.996.165)	(1.238.533)
1. Dobit razdoblja (181-184)	186		0	0
2. Gubitak razdoblja (184-181)	187		2.996.165	1.238.533

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU

u razdoblju 01.01.2018. do 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1. Dobit prije poreza	001		(3.139.214)	(1.311.753)
2. Usklađenja (003 do 010):	002		5.269.699	1.090.828
a Amortizacija	003		4.666.351	4.356.733
b Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004		341.665	(200.400)
c Dobici i gubici od prodaje, nerealizirani dobici i gubici i vrijednosna usklađenja financijske imovine	005		0	0
d Prihodi od kamata i dividendi	006		(489.683)	(416.153)
e Rashodi od kamata	007		1.190.452	524.917
f Rezerviranja	008		(949.505)	(112.441)
g Tečajne razlike (nerealizirane)	009		0	169.087
h Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010		510.419	(3.230.915)
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (001 + 002)	011		2.130.485	(220.925)
3. Promjene u radnom kapitalu (013 do 016)	012		7.639.292	(3.368.556)
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013		(10.034.497)	3.775.273
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014		8.747.721	(4.955.779)
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015		8.926.068	(1.542.534)
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016		0	(645.516)
II. Novac iz poslovanja (011 + 012)	017		9.769.777	(3.589.481)
4. Novčani izdaci za kamate	018		(1.190.452)	(524.917)
5. Plaćeni porez na dobit	019		(1.043.609)	(396.865)
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (017 do 019)	020		7.535.716	(4.511.263)
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021		0	200.400
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022		1.450.618	0
3. Novčani primici od kamata	023		489.683	416.153
4. Novčani primici od dividendi	024		0	0
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025		1.480.163	5.044.441
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026		1.418.130	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (021 do 026)	027		4.838.594	5.660.994
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028		(3.821.070)	(4.436.904)
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029		0	0
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030		0	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031		0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032		0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (028 do 032)	033		(3.821.070)	(4.436.904)
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (027 + 033)	034		1.017.524	1.224.090

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje na stranicama od 26. do 55. čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU (NASTAVAK)

u razdoblju 01.01.2018. do 31.12.2018.

U kn

Obveznik: 81224333034; Bc Institut, d.d.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr, bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI				
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035		0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036		0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037		0	1.964.883
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038		0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (035 do 038)	039		0	1.964.883
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040		(4.293.697)	(1.056.986)
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041		(1.290.647)	(1.281.199)
3. Novčani izdaci za financijski najam	042		0	0
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043		0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044		0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (041 do 044)	045		(5.584.344)	(2.338.185)
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (039 + 045)	046		(5.584.344)	(373.302)
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047		0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (020 + 034 + 046 + 047)	048		2.968.896	(3.660.475)
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049		5.209.105	8.178.001
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (048 + 049)	050		8.178.001	4.517.526

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

Za 2017. godinu:

U kn

	Temeljni (upisani) kapital	Rezerve iz dobiti	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Dobit (gubitak) poslovne godine	Ukupno
Stanje na dan 1.1.2017.	29.970.000	16.329.548	52.115.069	83.361.158	3.598.294	185.374.069
Prijenos dobiti u zadržanu dobit	0	0	0	3.598.294	(3.598.294)	0
Tečajne razlike zbog preračuna inozemnog poslovanja	0	(3.492.845)	0	0	0	(3.492.845)
Iskazivanje goodwilla mjereno u konsolidaciji	0	0	0	(46.849)	0	(46.849)
Revalorizacija zemljišta i nekretnina	0	0	(2.014.416)	1.004.223	0	(1.010.193)
Podjela vlastitih dionica	0	(1.000.000)	0	0	0	(1.000.000)
Isplata dobiti	0	0	0	(1.165.500)	0	(1.165.500)
Gubitak 2017. godine	0	0	0	0	(2.996.165)	(2.996.165)
Stanje na dan 31.12.2017.	29.970.000	11.836.703	50.100.653	86.751.326	(2.996.165)	175.662.517

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA (NASTAVAK)

Za 2018. godinu:

	Temeljni (upisani) kapital	Rezerve iz dobiti	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Dobit (gubitak) poslovne godine	Ukupno
Stanje na dan 1.1.2018.	29.970.000	11.836.704	50.100.653	86.751.326	(2.996.165)	175.662.518
Prijenos dobiti u zadržanu dobit	0	0	0	(2.996.165)	2.996.165	0
Tečajne razlike zbog preračuna inozemnog poslovanja	0	666.606	0	0	0	666.606
Iskazivanje goodwilla mjerenog u konsolidaciji	0	0	0	(1.625.152)	0	(1.625.152)
Prijenos amortizacije revalorizacije u zadržanu dobit	0	0	(1.993.966)	1.974.792	0	(19.174)
Isplata dobiti	0	0	0	(1.248.750)	0	(1.248.750)
Gubitak 2018. godine	0	0	0	0	(1.238.533)	(1.238.533)
Stanje na dan 31.12.2018.	29.970.000	12.503.310	48.106.687	82.856.051	(1.238.533)	172.197.515

U kn

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**1. OPĆI PODACI O MATICI I GRUPI**

Konsolidacijom su obuhvaćena slijedeća društva:

Matica: Bc Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja d.d. Rugvica

Ovisna društva uključena u konsolidaciju:

- Bc Agroslavonija d.o.o. Osijek, stečeno 2005. godine, s temeljnim kapitalom od 3.506.900 kuna, u 100%-tnom vlasništvu,
- Bc Hibridi d.o.o. Sombor, Srbija, osnovano krajem 2007. godine, s temeljnim kapitalom od 41.000 dinara, u 100%-tnom vlasništvu,
- Bc Institut LTD Ankara, Turska, osnovano u 2008. godini, s temeljnim kapitalom od 5.000.000 YTL, u vlasništvu Bc Instituta d.d. sa 99,9995%,
- Bc Sjeme d.o.o., Orašje, B i H, osnovano u 2013. godini, s temeljnim kapitalom od 2.000 KM, u vlasništvu Bc Instituta d.d., 100%,
- Bc Institut d.o.o., Poltava, Ukrajina, osnovano u 2018. godini s temeljnim kapitalom od 2.000,00 UAH, u vlasništvu Bc Instituta, d.d., 100%.

Pridružena društva i zajednički pothvati na koje je primijenjena metoda udjela:

- Bc Doradni centar d.o.o. Kula, Srbija osnovano 2014. godine, s temeljnim kapitalom 78.340.000 dinara, u vlasništvu Bc Hibridi d.o.o. Sombor, sa 50%.

Podaci o Matici:

Bc Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja d.d. Rugvica (u daljnjem tekstu Bc Institut dd ili Matica), organizirano je kao dioničko društvo u procesu pretvorbe društvenih poduzeća na temelju Rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju, broj: 01-02/92-06/1173, od 27. rujna 1993. godine i upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu rješenjem, broj Fi-3872/94 od 27. ožujka 1994. godine. U prosincu 1995. godine podniet je zahtjev Trgovačkom sudu u Zagrebu za usklađenje sa Zakonom o trgovačkim društvima, te je Društvo upisano u sudski registar kod Trgovačkog suda u Zagrebu Rješenjem od 11.07.1996. godine pod brojem MBS 080041118.

Upisani kapital društva iznosi 29.970 tisuća kuna podijeljen na 166.500 dionica nominalne vrijednosti 180,00 kuna.

Članovi Uprave su:

- Ivica Ikić, predsjednik Uprave, zastupa Društvo pojedinačno i samostalno,
- Boris Rajković, član Uprave, zastupa društvo skupno s još jednim članom Uprave.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Članovi nadzornog odbora su:

- Daniel Škoro, predsjednik nadzornog odbora,
- Boris Varga, zamjenik predsjednika nadzornog odbora,
- Tomislav Ledić, član nadzornog odbora,
- Vatroslav Plejić, član nadzornog odbora,
- Tome Škoro, član nadzornog odbora,
- Ivo Mršić, član nadzornog odbora,
- Đuro Lukić, član nadzornog odbora.

OIB Matice je 81224333034, a šifra djelatnosti za statističku evidenciju je 7219.

Prema odredbama Zakona o računovodstvu Grupa se smatra srednjom grupom poduzetnika.

Na dan 31.12.2018. godine Grupa je imala 153 zaposlena (2017: 147).

Osnovna djelatnost Grupe je proizvodnja i promet bilja, odnosno proizvodnja i dorada sjemena, te trgovina. Djelatnost Bc Instituta d.d. kao Matice je uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, uslužne djelatnosti u biljnoj proizvodnji, proizvodnja stočne hrane, istraživanje i eksperimentalni razvoj u tehničkim i tehnološkim znanostima i skladištenje robe, odnosno proizvodnja i dorada sjemena, prvenstveno kukuruza.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA****Izjava o usklađenosti**

Konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni su sukladno Zakonu o računovodstvu i u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI).

Osnove mjerenja

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe izrađeni su koristeći financijske izvještaje svih članica Grupe navedene u Bilješki 1., uz isključenje međusobnih transakcija.

Manjinski interes koji proizlazi iz vlasništva nad Bc Institut Tarim Urunleri Ltd, Ankara od 0,0005%, u vlasništvu fizičke osobe s turskim državljanstvom, nije iskazan, budući je zanemariv, a proizlazi iz turskih propisa.

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskoj valuti, kuni (HRK), koja je funkcionalna valuta Matice BC Institut d.d.

Strane valute

Transakcije u stranim valutama pretvaraju se u funkcionalnu valutu na temelju tečaja važećeg na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze prevode se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan sastavljanja bilance. Dobici ili gubici od plaćanja i naplata po takvim transakcijama te od svođenja monetarne imovine i obveza u funkcionalnu valutu uključuju se u račun dobiti i gubitka.

Tečaj kune na dan 31. prosinca 2018. godine bio je u odnosu na EUR 7,417575 KN (31. prosinca 2017.: EUR 7,513648 KN), USD 6,469192 KN (31. prosinca 2017.: USD 6,269733 KN).

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po povijesnom trošku strane valute preračunavaju se po tečaju važećem na dan transakcije te se dalje ne usklađuju radi provjere tečaja.

Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama koji su iskazani po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan utvrđivanja fer vrijednosti.

Korištenje procjena i prosudbi

Priprema konsolidiranih financijskih izvještaja zahtijeva od strane posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i na iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i troškova. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od tih procjena.

Procjene, i uz njih vezane pretpostavke se kontinuirano pregledavaju. Utjecaj korekcije procjene se priznaje u razdoblju u kojem je procjena korigirana i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Prilikom prosuđivanja, Uprava je primijenila pojedinačne kriterije za priznavanje prihoda od prodaje, a osobito da li je Grupa prenijela na kupca značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom.

Uprava je uvjeren da su značajni rizici i nagrade povezani s vlasništvom preneseni te da je primjereno prihode priznati u tekućoj godini.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Osnovne računovodstvene politike primjenjene kod sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja za 2018. godinu Grupe Bc Instituta d.d. su slijedeće:

Dugotrajna nematerijalna imovina*Priznavanje i mjerenje*

Dugotrajna nematerijalna imovina s ograničenim vijekom upotrebe uključuje licence za računski software.

Dugotrajna nematerijalna imovina se na početku priznaje po trošku nabave. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su direktno povezani s nabavkom te imovine.

Dugotrajna nematerijalna imovina se nakon početnog priznavanja mjeri po troškovnom modelu koji obuhvaća mjerenje imovine po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i za akumulirani gubitak od umanjenja.

Dugotrajna nematerijalna imovina se prestaje priznavati prilikom otuđenja ili kada se ne očekuju koristi od uporabe imovine. Prihod ili rashod koji proizlazi iz povlačenja ili otuđenja nematerijalne imovine utvrđuje se tako da se od neto zaračunatog iznosa (ili fer vrijednosti u slučaju zamjene) oduzme knjigovodstvena vrijednost ove imovine. Ovaj prihod ili rashod priznaje se na neto osnovi u okviru ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Naknadni izdaci

Naknadni izdaci na pojedinim stavkama dugotrajne nematerijalne imovine priznaju se u knjigovodstvenu vrijednost te imovine ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje su sadržane u toj stavci imovine pritijecati u Grupuu te se njihova vrijednost može pouzdano izmjeriti.

Amortizacija

Trošak amortizacije priznaje se u računu dobiti i gubitka, a računa se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, kako je prikazano u nastavku:

	2017.	2018.
Software	2 godine	2 godine

Nematerijalna imovina s neodređenim vijekom upotrebe, imovina u pripremi i predujmovi za nabavu nematerijalne imovine se ne amortiziraju.

Umanjenje vrijednosti

Knjigovodstvena vrijednost dugotrajne nematerijalne imovine Grupe pregledava se na svaki datum bilance u vezi toga postoje li indikacije za umanjenje vrijednosti.

Ukoliko postoje takve indikacije, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za dugotrajnu nematerijalnu imovinu koja još nije dostupna za korištenje te koja nema konačan vijek upotrebe, nadoknadivi iznos se procjenjuje na svaki datum bilance.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac premašuje njezin nadoknadiivi iznos. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i grupe imovine. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Nadoknadiiva vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili prodajna cijena umanjena za troškove prodaje, ovisno o tome koja je veća. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu.

Umanjenja vrijednosti priznata u prethodnim razdobljima provjeravaju se na svaki datum bilance kako bi se utvrdila mogućnost da su se gubici smanjili ili da više ne postoje. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a se ne ukida.

Dugotrajna materijalna imovina*Priznavanje i mjerenje*

Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća slijedeće vrste imovine: zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opremu, predujmove za materijalnu imovinu.

Dugotrajna materijalna imovina se na početku priznaje po trošku nabave. Trošak nabave uključuje sve izravne troškove koji se mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Dugotrajna materijalna imovina se nakon početnog priznavanja mjeri po troškovnom modelu koji obuhvaća mjerenje imovine po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i za akumulirani gubitak od umanjenja.

Dugotrajna materijalna imovina se nakon početnog priznavanja mjeri:

- Zemljišta i nekretnine - po revalorizacijskom modelu koji obuhvaća mjerenje imovine po fer vrijednosti na datum revalorizacije troška nabave umanjenog za naknadni ispravak vrijednosti i za naknadne akumulirane gubitke od umanjenja;
- dugotrajna materijalna imovina osim zemljišta i nekretnina – po troškovnom modelu, koji obuhvaća mjerenje imovine po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i za akumulirani gubitak od umanjenja.

Dugotrajna materijalna imovina se prestaje priznavati prilikom otuđenja ili kada se ne očekuju koristi od uporabe imovine. Prihod ili rashod koji proizlazi iz povlačenja ili otuđenja materijalne imovine utvrđuje se tako da se od neto zaračunatog iznosa oduzme knjigovodstvena vrijednost ove imovine. Ovaj prihod ili rashod priznaje se na neto osnovi u okviru ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Naknadni izdaci

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Troškovi zamjene pojedine stavke dugotrajne materijalne imovine priznaju se u knjigovodstvenu vrijednost te imovine ako produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, znatno poboljšava kvalitetu proizvodnje ili omogućava znatno smanjenje prethodno procijenjenih troškova proizvodnje te se može pouzdano izmjeriti. Troškovi redovnog održavanja dugotrajne materijalne imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaju.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava primjenom linearne metode. Trošak amortizacije za svako razdoblje priznaje se u računu dobiti i gubitka. Procijenjeni korisni vijek trajanja za pojedinu imovinu je kako slijedi:

	2017.	2018.
Građevinski objekti	20 godina	20 godina
Osobni automobili	5 godina	5 godina
Oprema	4 godine	4 godine
Vozila, osim osobnih automobila	4 godine	4 godine
Mehanizacija	4 godine	4 godine
Računala i računalna oprema	2 godine	2 godine
Ostala nespomenuta imovina	10 godina	10 godina

Zemljišta, imovina u pripremi i predujmovi za dugotrajnu materijalnu imovinu se ne amortiziraju.

Umanjenje vrijednosti

Dugotrajna materijalna imovina se jednom godišnje testira na umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje pokazatelji koji dokazuju da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine, društvo mora procijeniti nadoknadivi iznos imovine. Nadoknadivi iznos se određuje kao viši iznos uporedbom fer neto prodajne vrijednosti jedinice koja stvara novac i vrijednosti u upotrebi.

Gubitak od umanjenja imovine priznaje se odmah u računu dobiti i gubitka, osim ako je imovina revalorizirana, kada se postupa kao sa smanjenjem revalorizacije. Nakon priznavanja gubitka od umanjenja treba uskladiti amortizacijski iznos u budućim razdobljima da se sustavno rasporedi promijenjena knjigovodstvena vrijednost imovine umanjena za ostatak vrijednosti (ako postoji) za razdoblje preostalog vijeka upotrebe.

Ukidanje gubitka od umanjenja priznaje se u računu dobiti i gubitka kao prihod osim ako je imovina revalorizirana. U slučaju ukidanja gubitka od umanjenja revalorizirane imovine postupa se kao s povećanjem revalorizacije. Nakon što je ukinut gubitak od umanjenja treba uskladiti trošak amortizacije u budućim razdobljima da se sustavno rasporedi promijenjena knjigovodstvena vrijednost imovine umanjena za ostatak vrijednosti (ako postoji) za razdoblje preostalog vijeka upotrebe.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji je dugotrajna imovina čija će se vrijednost nadoknaditi prodajom unutar jedne godine od datuma klasifikacije kao dugotrajna imovina namijenjena prodaji.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Na datum nabave dugotrajne imovine sa svrhom naknadne prodaje imovina se klasificira kao kratkotrajna imovina samo ako su ispunjeni osnovi uvjeti da će prodaja biti realizirana unutar 12 mjeseci i da je imovina trenutno raspoloživa (odnosno unutar 3 mjeseca).

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji mjeri se po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenom za troškove prodaje, ovisno o tome što je niže.

Rashod od umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine namijenjene prodaje priznaje se u računu dobiti i gubitka do visine fer vrijednosti dugotrajne imovine umanjene za troškove prodaje u okviru nerealiziranih rashoda.

Rashod ili prihod od prodaje dugotrajne imovine namijenjene prodaji iskazuje se u računu dobiti i gubitka u trenutku otuđenja, u okviru ostalih-izvanrednih prihoda ili ostalih-izvanrednih rashoda po neto principu.

Ako kriteriji klasifikacije dugotrajne imovine namijenjene prodaji nisu zadovoljeni, prestati će klasificirati ovu imovinu kao dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji.

Financijski instrumenti

Klasifikacija, priznavanje i mjerenje

Grupa klasificira financijsku imovinu u sljedeće kategorije: zajmovi i potraživanja, financijska imovina čija se promjena fer vrijednosti priznaje u račun dobiti i gubitka. Sve financijske obveze klasificirane su kao ostale financijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom je financijska imovina bila stečena. Rukovodstvo određuje klasifikaciju financijske imovine prilikom prvotnog priznavanja i preispituje ovo određivanje na svaki datum bilance.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina koja nema kotiranu cijenu na aktivnom tržištu te ima fiksna ili određiva plaćanja. Ova imovina se klasificira kao kratkotrajna, osim za dospjeća duža od 12 mjeseci koja se klasificiraju kao dugotrajna imovina. Zajmovi su klasificirani kao „dani zajmovi, depoziti i slično“ unutar dugotrajne i kratkotrajne financijske imovine u bilanci. Potraživanja su klasificirana kao „dugotrajna ili kratkotrajna potraživanja“ u bilanci. Zajmovi i potraživanja priznaju se u bilanci na dan prijenosa na Grupu.

Zajmovi i potraživanja iskazuju se po amortiziranom trošku. Amortizirani trošak se izračunava metodom efektivne kamatne stope. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost odgovarajuće imovine i amortiziraju korištenjem efektivne kamatne stope.

Financijska imovina čija se promjena fer vrijednosti priznaje u račun dobiti i gubitka

Financijska imovina čija se promjena fer vrijednosti priznaje u račun dobiti i gubitka je ona koja udovoljava jednom od sljedećih uvjeta:

- klasificirana je kao imovina namijenjena trgovanju;
- prilikom početnog priznavanja poduzetnik ju je svrstao u ovu skupinu.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka predstavlja financijsku imovinu koja ima tržišnu cijenu i čija se fer vrijednost može pouzdano utvrditi. Financijska imovina se klasificira u ovu kategoriju ukoliko je stečena prvenstveno s ciljem prodaje ili otkupa u bližoj budućnosti, s ciljem kratkoročnog ostvarivanja profita ili ako je takvom određena od strane rukovodstva. Financijska imovina se određuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ukoliko Grupa upravlja takvim ulaganjima i donosi odluke o kupnji i prodaji na temelju njihove fer vrijednosti. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka se klasificira u ovu kategoriju jedino prilikom inicijalnog priznavanja.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivatna financijska imovina koja je ili raspoređena u ovu kategoriju ili nije raspoređena niti u jednu drugu kategoriju. Financijska imovina raspoloživa za prodaju namjerava se držati na neodređeno vrijeme, ali se može prodati u skladu s potrebama za likvidnošću ili promjenama u kamatnim stopama, tečaju ili cijenama vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju početno se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za troškove pribave te se naknadno vodi po fer vrijednosti, osim vlasničkih ulaganja raspoređenih u ovu skupinu za koja se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, koja se u tom slučaju vrednuju po trošku ulaganja, smanjenom za eventualno umanjene vrijednosti. Naknadno mjerenje financijske imovine raspoložive za prodaju iskazuje se po fer vrijednost bez umanjenja transakcijskih troškova. Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju iskazuje se u kapitalu na poziciji revalorizacijske rezerve. Ova imovina se uključuje u dugotrajnu imovinu osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava prodati ulaganje u roku 12 mjeseci od datuma bilance. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje ulaganja u vlasničke instrumente kod nepovezanih poduzetnika.

Ulaganja koja se drže do dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća su nederivatna financijska imovina koja ima fiksna ili određiva plaćanja i fiksno dospjeće, za koju Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospjeća, osim zajmova. Ulaganja koja se drže do dospjeća početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za troškove pribave te se naknadno vode po amortiziranom trošku. Navedena kategorija uključuje oročene depozite kod banaka s rokom dospjeća preko 3 mjeseca.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze uključuju sve financijske obveze koje nisu određene po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka. Priznaju se kada se prime od zajmodavca. Ostale financijske obveze klasificiraju se kao „dugoročne obveze“ ili „kratkoročne obveze“ u bilanci.

Umanjenje vrijednosti

Umanjenje vrijednosti financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku razmatra se ukoliko postoji objektivan dokaz da je jedan ili više događaja imalo negativan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove od te imovine.

Gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku izračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Pojedinačno značajna financijska imovina ispituje se za umanjene vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala financijska imovina procjenjuje se udružujući je u skupine koje imaju podjednaka obilježja kreditnog rizika.

Sva umanjena vrijednosti, osim umanjena vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Gubitak od umanjena vrijednosti se otpušta ako se može objektivno povezati s događajem koji je nastupio nakon priznavanja gubitka od umanjena vrijednosti. Za financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku otpuštanje se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Prestanak priznavanja

Financijska imovina se prestaje priznavati kada Grupa izgubi kontrolu nad ugovornim pravima vezanim uz tu imovinu, odnosno kad su prava ostvarena, dospjela ili predana.

Dani zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati na dan kada Grupa prenese svoja prava.

Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost kotiranih vrijednosnica temelji se na tekućim završnim prodajnim cijenama. Osim za vlasničke vrijednosnice koje ne kotiraju, ukoliko tržište za financijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosnice koje nisu izlistane na burzi) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnika procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između informiranih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih gotovinskih tokova i cjenovne opcijske modele, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što se manje oslanjajući na specifičnosti subjekta. Kod primjene metode diskontiranog gotovinskog toka, procijenjeni budući gotovinski tokovi se temelje na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa. Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Grupa imala u slučaju da prekine ugovor na datum bilance, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvješća o novčanom tijeku uključuju novac u blagajni i račune kod banaka.

Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima iskazuju se početno po fer vrijednosti, a naknadno se vrednuju po amortiziranom trošku.

Ulaganja u ovisne poduzetnike, pridružene

Ulaganja u ovisne poduzetnike i pridružene poduzetnike te u zajedničke pothvate u odvojenim financijskim izvještajima Grupe prikazuju se po trošku ulaganja, smanjenom za umanjene vrijednosti.

Zalihe

Zalihe obuhvaćaju sirovine i materijal, sitan inventar i rezervne dijelove te predujmove za zalihe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže.

Trošak zaliha uključuje troškove nabave, troškove konverzije i druge troškove nastale dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Utrošak zaliha sirovina i materijala mjeri se metodom ponderirane prosječne cijene.

Troškovi proizvodnje se prenose na zalihe prema metodi ukupnih troškova, kojom se svi troškovi povezani sa proizvodnim procesom alociraju na zalihe.

Ako su zalihe oštećene, u cijelosti ili djelomično, ako su zastarjele, ili ako je smanjena njihova prodajna cijena, njihova knjigovodstvena vrijednost svodi se na njihovu neto utrživu vrijednost. Otpisivanje vrijednosti zaliha provodi se uobičajeno predmet po predmet i priznaje se kao rashod razdoblja.

Neto utrživa vrijednost zaliha procjenjuje se na kraju svakog razdoblja. Ako okolnosti koje su u prethodnim razdobljima uzrokovale otpis zaliha sada ne postoje, poništava se raniji otpis u korist prihoda uz istovremeno povećanje zaliha, do visine prethodno priznatog rashoda.

Zalihe se prestaju priznavati kada su prodane ili kada nisu zadovoljeni uvjeti za njihovo priznavanje.

Stvari materijalne imovine koje traju dulje od jedne godine, a nabavna vrijednost im je manja od 3.500,00 HRK, evidentiraju se kao sitni inventar. Amortizacija sitnog inventara vrši se u 100%-im otpisom stavljanjem u uporabu.

Vremenska razgraničenja

Vremenska razgraničenja su stavke potraživanja ili obveza za koje u obračunskom razdoblju nisu zadovoljeni kriteriji priznavanja prihoda odnosno rashoda, već se ispunjenje ovih kriterija očekuje u budućim razdobljima, ili prihoda ili rashoda priznatih u obračunskom razdoblju temeljem načela nastanka događaja, a za koje se u istom obračunskom razdoblju nisu zadovoljili kriteriji priznavanja potraživanja ili obveza već se ispunjenje ovih kriterija očekuje u budućim razdobljima.

Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveza te ako se može pouzdano procijeniti iznos obveze. Iznosi rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i, gdje je primjenjivo, rizika specifičnih za obvezu.

Kapital

Kapital je vlastiti izvor financiranja imovine, a izračunava se kao ostatak imovine Grupe nakon odbitka svih njezinih obveza.

Kapital se sastoji od: upisanog kapitala, rezerva, zadržane dobiti ili prenesenog gubitka te dobiti ili gubitka tekuće godine. Prilikom otkupa vlastitih instrumenata (dionice ili udjeli) moraju se formirati rezerve iz dobiti za vrijednost tih instrumenata. Dobici ili gubici od vlastitih instrumenata priznaju se u okviru kapitalnih rezervi.

Tekući porez i odgođeni porez na dobit treba izravno odobriti ili teretiti kapital ako se porez odnosi na stavke koje su izravno odobrene ili kojima je terećen kapital u istom ili nekom drugom razdoblju.

Kapital se prestaje priznavati kada se prestaju priznavati imovina i obveze Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**Prihodi**

Prihodi su svrstani u slijedeće kategorije: poslovni i financijski.

Poslovni prihodi

Prihod od prodaje robe (proizvoda) se priznaje kada su na kupca su prenijeti značajni rizici i koristi od vlasništva. Prihodi od prodaje priznaju se umanjeni za porez na dodanu vrijednost (PDV), diskontne i količinske popuste. Rezerviranja za popuste dane kupcima priznaju se u razdoblju kad je priznata prodaja, prema uvjetima iz ugovora.

Prihodi od pružanja usluga priznaju se prema stupnju dovršenosti transakcije i događaja do datuma bilance. Ukoliko se prilikom pružanja usluga ishod transakcije ne može pouzdano procijeniti, prihodi se priznaju u visini nadoknativih rashoda.

Prihodi od ukidanja rezerviranja priznaju se kada nije vjerojatno da će podmirivanje obveza zahtijevati odljev resursa.

Financijski prihodi

Financijski prihodi su prihodi od kamata te prihodi od tečajnih razlika.

Priznavanje financijskih prihoda temelji se na slijedećim kriterijima: kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope.

Rashodi

Rashodi su svrstani u slijedeće kategorije: poslovni i financijski.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju: materijalne troškove, troškove osoblja, amortizaciju, rezerviranje troškova i rizika, vrijednosna usklađenja i ostale troškove poslovanja.

Kad se zalihe prodaju, knjigovodstvena vrijednost tih zaliha priznaje se u rashod razdoblja u kojem nastaje i prihod.

Troškovi osoblja uključuju neto plaće i nadnice, troškove poreza i doprinosa iz plaća te doprinose na plaće.

(i) Doprinosi u obvezni mirovinski fond

Obaveze za doprinose za mirovinske fondove s definiranim uplatama i ostala kratkoročna primanja priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem nastaju.

Za obveze za bonuse se očekuje da će biti podmirene kroz 12 mjeseci od datuma bilance, a priznaju se u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen.

Financijski rashodi

Financijski rashodi su kamate, tečajne razlike i slični troškovi.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Rashodi tečajnih razlika nastalih prilikom podmirenja monetarnih stavki prema različitim tečajevima od onih prema kojima su prije bile evidentirane, priznaju se u računu dobiti ili gubitka razdoblja u kojem su nastali.

Rezerviranje troškova i rizika priznaje se kao rashod samo ako postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlih događaja, ako je vjerojatno da će podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa i ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Budući poslovni gubici ne priznaju se kao rezerviranja. Međutim, ako društvo ima štetni ugovor, sadašnja obveza prema tom ugovoru treba se priznati i mjeriti kao rezerviranje.

Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u računu dobiti i gubitka, osim u slučaju kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u kapitalu i rezervama, te se tada priznaje u kapitalu i rezervama.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na dan bilance i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

Odgođeni porezi na dobit uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođena porezna imovina i obveze izračunavaju se korištenjem poreznih stopa koje se očekuju primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknaditi ili namiriti privremene razlike, a na osnovi poreznih stopa koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance.

Odgođena porezna imovina se priznaje do iznosa za koji je vjerojatno da će postojati dostatna oporeziva dobit za koju se odgođena porezna imovina može iskoristiti. Odgođena porezna imovina se pregledava na svaki datum bilance te se umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će se porezna imovina iskoristiti.

Usporedne informacije

Tamo gdje je bilo potrebno usporedni podaci su reklasificirani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće godine i ostalim podacima. Reklasifikacija usporednih podataka je bila potrebna i zbog promjene oblika godišnjih financijskih izvještaja u svrhu javne objave.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**BILJEŠKE UZ BILANCU****3. NEMATERIJALNA IMOVINA**

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	223.686	443.675
UKUPNO	223.686	443.675

Promjene na dugotrajnoj nematerijalnoj imovini u bilanci Grupe su prikazane u sljedećoj tablici:

Za 2017. godinu:

U kn

	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Ukupno
Nabavna vrijednost		
Na dan 1.1.2017.	539.174	539.174
Povećanja	158.138	158.138
Na dan 31.12.2017.	697.312	697.312
Akumulirana amortizacija		
Na dan 1.1.2017.	(364.412)	(364.412)
Amortizacija razdoblja	(109.214)	(109.214)
Na dan 31.12.2017.	(473.626)	(473.626)
Neto knjigovodstvena vrijednost		
Na dan 1.1.2017.	174.762	174.762
Na dan 31.12.2017.	223.886	223.686

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Za 2018. godinu:

U kn

	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Ukupno
Nabavna vrijednost		
Na dan 1.1.2018.	747.255	747.255
Povećanja	469.000	469.000
Na dan 31.12.2018.	1.216.255	1.216.255
Akumulirana amortizacija		
Na dan 1.1.2018.	(523.569)	(523.569)
Amortizacija razdoblja	(249.011)	(249.011)
Na dan 31.12.2018.	(772.580)	(772.580)
Neto knjigovodstvena vrijednost		
Na dan 1.1.2018.	223.686	223.686
Na dan 31.12.2018.	443.675	443.675

4. MATERIJALNA IMOVINA

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Zemljište	27.652.788	27.923.436
Građevinski objekti	54.310.767	52.506.043
Postrojenja i oprema	1.309.338	2.724.259
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	310.859	284.141
Predujmovi za materijalnu imovinu	60.521	0
Materijalna imovina u pripremi	1.379.040	1.387.104
Ostala materijalna imovina	83.749	79.800
UKUPNO	85.107.062	84.904.783

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Promjene na dugotrajnoj materijalnoj imovini u bilanci Grupe su prikazane u sljedećoj tablici:

Za 2017. godinu:

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna sredstva	Biološka imovina	Predujmovi za materijalnu imovinu	Materijalna imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrijednost									
Na dan 1.1.2017.	27.511.708	120.084.591	55.001.164	402.636	23.472	60.521	1.753.569	90.483	204.928.144
Povećanja	0	650.538	22.865	238.777	0	0	1.740.559	0	2.652.739
Preknjiženja	547.531	244.228	597.036	0	0	0	(1.388.795)	0	0
Smanjenja	(406.451)	0	(2.233.602)	(55.435)	0	0	(726.293)	0	(3.421.781)
Na dan 31.12.2017.	27.652.788	120.979.357	53.387.463	585.978	23.472	60.521	1.379.040	90.483	204.159.102
Akumulirana amortizacija									
Na dan 1.1.2017.	0	(63.258.740)	(51.208.936)	(123.570)	(23.472)	0	0	0	(114.614.718)
Amortizacija razdoblja	0	(3.474.230)	(869.189)	(206.984)	0	0	0	(6.734)	(4.557.137)
Smanjenja	0	64.380	0	55.435	0	0	0	0	119.815
Na dan 31.12.2017.	0	(66.668.590)	(52.078.125)	(275.119)	(23.472)	0	0	(6.734)	(119.052.040)
Neto knjigovodstvena vrijednost									
Na dan 1.1.2017.	27.511.708	56.825.851	3.792.228	279.066	0	60.521	1.753.569	90.483	90.313.426
Na dan 31.12.2017.	27.652.788	54.310.767	1.309.338	310.859	0	60.521	1.379.040	83.749	85.107.062

U kn

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Za 2018. godinu:

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna sredstva	Biološka imovina	Predujmovi za materijalnu imovinu	Materijalna imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrijednost									
Na dan 1.1.2018.	27.652.788	113.999.097	53.232.177	4.097.564	23.472	60.521	1.379.040	183.995	200.628.654
Povećanja	270.648	1.514.126	2.199.197	4.082	0	0	3.967.904	0	7.955.957
Smanjenja	0	(95.598)	(1.575.308)	(147.112)	(23.472)	(60.521)	(3.959.840)	(71.671)	(5.933.522)
Na dan 31.12.2018.	27.923.436	115.417.625	53.856.066	3.954.534	0	0	1.387.104	112.324	202.651.089
Akumulirana amortizacija									
Na dan 1.1.2018.	0	(59.688.330)	(51.922.839)	(3.786.705)	(23.472)	0	0	(100.246)	(115.521.592)
Amortizacija razdoblja	0	(3.318.850)	(754.124)	0	0	0	0	(3.949)	(4.076.923)
Smanjenja	0	95.598	1.545.156	116.312	23.472	0	0	71.671	1.852.209
Na dan 31.12.2018.	0	(62.911.582)	(51.131.807)	(3.670.393)	0	0	0	(32.524)	(117.746.306)
Neto knjigovodstvena vrijednost									
Na dan 1.1.2018.	27.652.788	54.310.767	1.309.338	310.859	0	60.521	1.379.040	83.749	85.107.062
Na dan 31.12.2018.	27.923.436	52.506.043	2.724.259	284.141	0	0	1.387.104	79.800	84.904.783

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**5. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA**

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	2.247.857	2.146.153
Dani zajmovi, depoziti i slično	400.702	123.007
UKUPNO	2.648.559	2.269.160

Ulaganja u udjele odnose se na 50%-tni udio u društvu Bc Doradni centar d.o.o. u Kuli. Ulaganje se vrednuje metodom udjela.

6. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Potraživanja od kupaca	134.130	79.624
Ostala potraživanja	739.071	532.803
UKUPNO	873.201	612.427

7. ZALIHE

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Sirovine i materijal	6.507.427	7.246.459
Proizvodnja u tijeku	72.042.133	71.181.545
Gotovi proizvodi	21.922.217	24.095.031
Trgovačka roba	1.571.863	1.195.268
Predujmovi za zalihe	62.103	171.260
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	241.286	0
UKUPNO	102.347.029	103.889.563

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji obuhvaća imovinu preuzetu ovrhama za koju se aktivno traži kupca.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Ambalaža i sitni inventar:

	U kn	
	31.12.2017.	31.12.2018.
Ambalaža i sitni inventar u upotrebi	1.583.344	1.052.027
Vrijednosno usklađenje ambalaže i sitnog inventara u upotrebi	(1.583.344)	(1.052.027)
UKUPNO	0	0

Kretanje ispravka vrijednosti ambalaže i sitnog inventara je bilo kako slijedi:

	U kn	
	2017.	2018.
Na dan 01. siječnja	(1.255.230)	(1.088.469)
Nove rezervacije	(496.631)	(373.914)
Ukidanje starih rezervacija	168.517	410.356
Na dan 31. prosinca	(1.583.344)	(1.052.027)

8. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	U kn	
	31.12.2017.	31.12.2018.
Potraživanja od kupaca	24.158.447	26.940.675
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	101.818	58.388
Potraživanja od države i drugih institucija	3.222.293	3.660.380
Ostala potraživanja	610.356	2.389.250
UKUPNO	28.092.914	33.048.693

9. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	U kn	
	31.12.2017.	31.12.2018.
Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	2.834.526	2.785.579
Dani zajmovi, depoziti i slično	7.510.336	3.102.597
Ostala financijska imovina	859.930	269.820
UKUPNO	11.204.792	6.157.996

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**10. NOVAC U BANCIMA I BLAGAJNIMA**

	U kn	
	31.12.2017.	31.12.2018.
Novac u banci i blagajni	8.178.001	4.517.526
UKUPNO	8.178.001	4.517.526

Novčana imovina obuhvaća stanje novca na računu i u blagajni u kunama i u inozemnim (stranim) valutama.

11. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

Za 2017. godinu:

	U kn			
	1.1.2017.	Nastalo tijekom obračunskog razdoblja	Ukinuto tijekom obračunskog razdoblja	31.12.2017.
Nedospjela naplata prihoda	721.205	672.691	(721.205)	672.691
Unaprijed plaćeni troškovi	41.018	14.783	(42.426)	13.375
UKUPNO	762.223	687.474	(763.631)	686.066

Za 2018. godinu:

	U kn			
	1.1.2018.	Nastalo tijekom obračunskog razdoblja	Ukinuto tijekom obračunskog razdoblja	31.12.2018.
Nedospjela naplata prihoda	672.690	1.134.768	(672.691)	1.134.767
Unaprijed plaćeni troškovi	13.376	184.477	(1.038)	196.815
UKUPNO	686.066	1.319.245	(673.729)	1.331.582

12. KAPITAL I REZERVE

	U kn	
	31.12.2017.	31.12.2018.
Temeljni (upisani) kapital	29.970.000	29.970.000
Rezerve iz dobiti	11.836.703	12.503.310
Revalorizacijske rezerve	50.100.653	48.106.687
Zadržana dobit	86.751.326	82.856.051
Dobit (gubitak) poslovne godine	(2.996.165)	(1.238.533)
UKUPNO	175.662.517	172.197.515

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Zadržanu dobit čini zadržana dobit iz ranijih godina umanjena za ostvarene gubitke i umanjena za isplatu dividende u 2018. godini, po odluci Skupštine Matice.

Za 2017. godinu:

U kn

	Temeljni (upisani) kapital	Rezerve iz dobiti	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Dobit poslovne godine	Ukupno
Stanje na dan 1.1.2017.	29.970.000	16.329.548	52.115.069	83.361.158	3.598.294	185.374.069
Prijenos dobiti u zadržanu dobit	0	0	0	3.598.294	(3.598.294)	0
Tečajne razlike zbog preračuna inozemnog poslovanja	0	(3.492.845)	0	0	0	(3.492.845)
Iskazivanje goodwilla mjenenog u konsolidaciji	0	0	0	(46.849)	0	(46.849)
Revalorizacija zemljišta i nekretnina	0	0	(2.014.416)	1.004.223	0	(1.010.193)
Podjela vlastitih dionica	0	(1.000.000)	0	0	0	(1.000.000)
Isplata dobiti	0	0	0	(1.165.500)	0	(1.165.500)
Gubitak 2017. godine	0	0	0	0	(2.996.165)	(2.996.165)
Stanje na dan 31.12.2017.	29.970.000	11.836.703	50.100.653	86.751.326	(2.996.165)	175.662.517

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Za 2018. godinu:

U kn

	Temeljni (upisani) kapital	Rezerve iz dobiti	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Dobit (gubitak) poslovne godine	Ukupno
Stanje na dan 1.1.2018.	29.970.000	11.836.704	50.100.653	86.751.326	(2.996.165)	175.662.518
Prijenos dobiti u zadržanu dobit	0	0	0	(2.996.165)	2.996.165	0
Tečajne razlike zbog preračuna inozemnog poslovanja	0	666.606	0	0	0	666.606
Iskazivanje goodwilla mjerenog u konsolidaciji	0	0	0	(1.625.152)	0	(1.625.152)
Prijenos amortizacije revalorizacije u zadržanu dobit	0	0	(1.993.966)	1.974.792	0	(19.174)
Isplata dobiti	0	0	0	(1.248.750)	0	(1.248.750)
Gubitak 2018. godine	0	0	0	0	(1.238.533)	(1.238.533)
Stanje na dan 31.12.2018.	29.970.000	12.503.310	48.106.687	82.856.051	(1.238.533)	172.197.515

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

Revalorizacijske rezerve:

Za 2017. godinu

U kn

	1.1.2017.	Priznato u kapital	Priznato u račun dobiti i gubitka	31.12.2017.
Revalorizacijske rezerve - zemljišta	11.766.337	448.975	0	12.215.312
Revalorizacijske rezerve - nekretnine	40.348.732	(469.426)	(1.993.965)	37.885.341
UKUPNO	52.115.069	(20.451)	(1.993.965)	50.100.653

Za 2018. godinu

U kn

	1.1.2018.	Priznato u kapital	Priznato u račun dobiti i gubitka	31.12.2018.
Revalorizacijske rezerve - zemljišta	12.215.312	0	0	12.215.312
Revalorizacijske rezerve - nekretnine	37.885.341	0	(1.993.965)	35.891.376
UKUPNO	50.100.653	0	(1.993.965)	48.106.687

Rezerve iz dobiti:

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Zakonske rezerve	1.510.716	1.510.716
Ostale rezerve	10.325.987	10.99.594
UKUPNO	11.836.703	12.503.310

13. REZERVIRANJA

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	205.493	171.663
Rezerviranja za započete sudske sporove	701.949	589.508
UKUPNO	907.442	761.171

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**14. DUGOROČNE OBVEZE**

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	1.020.373	308.969
Odgođena porezna obveza	10.997.704	10.560.004
UKUPNO	12.018.077	10.868.973

Dugoročne obveze prema bankama odnose se na kredit koji je odobren Bc Hibridi d.o.o., Srbija (dospijeće do 2020. godine), uz subvencioniranu kamatnu stopu, korišten za trajna obrtna sredstva, i kredit odobren Bc sjeme d.o.o., te za obveze po leasingu Bc Agroslavoniji d.o.o.

Odgođena porezna obveza nastala je temeljem vrednovanja zemljišta i nekretnina po revalorizacijskom modelu.

15. KRATKOROČNE OBVEZE

U kn

	31.12.2017.	31.12.2018.
Obveze za zajmove	2.771	0
Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	0	5.288.064
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	4.261.691	5.349.060
Obveze za predujmove	155.523	949.798
Obveze prema dobavljačima	38.375.690	36.195.015
Obveze prema zaposlenicima	842.659	860.997
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	639.445	810.836
Obveze s osnove udjela u rezultatu	3.756.198	3.723.749
Ostale kratkoročne obveze	453.836	172.936
UKUPNO	48.487.813	53.350.455

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**16. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA**

Za 2017. godinu

U kn

	1.1.2017.	Nastalo tijekom obračunskog razdoblja	Ukinuto tijekom obračunskog razdoblja	31.12.2017.
Odgođeno plaćanje troškova	368	2.373.665	(84.260)	2.289.773
UKUPNO	368	2.373.665	(84.260)	2.289.773

Za 2018. godinu

U kn

	1.1.2018.	Nastalo tijekom obračunskog razdoblja	Ukinuto tijekom obračunskog razdoblja	31.12.2018.
Odgođeno plaćanje troškova	2.283.185	70.647	(2.350.762)	3.070
Prihod budućeg razdoblja	6.589	0	(6.590)	(1)
UKUPNO	2.289.773	70.647	(2.357.352)	3.068

BILJEŠKE UZ RAČUN DOBITI I GUBITKA**17. PRIHODI OD PRODAJE**

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Prihodi od prodaje proizvoda	69.398.988	71.453.479
Prihodi od prodaje dobara u inozemstvo	16.488.377	12.560.047
Prihodi od prodaje robe	36.538.212	25.941.881
Prihodi od prodaje usluga	2.221.231	935.922
Prihodi od zakupa i najmova	211.102	101.552
Ostali prihodi od ostale prodaje	0	8.051.741
UKUPNO	124.857.910	119.044.622

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**18. PRIHODI NA TEMELJU UPOTREBE VLASTITIH PROIZVODA, ROBE I USLUGA**

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Prihodi od vlastite proizvodnje	2.639.216	2.434.340
UKUPNO	2.639.216	2.434.340

19. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Prihodi od državnih potpora i naplate sudskih sporova	2.045.204	1.948.782
Prihodi od rezidualnih imovinskih stavki, viškova i procjena	303.991	316.680
Prihodi od otpisa obveza i popusta	311.318	593.768
Prihodi od ukidanja rezerviranja i naknadno naplaćeni prihodi	991.938	112.467
Ostali poslovni prihodi	77.592	81.282
UKUPNO	3.730.043	3.052.979

20. MATERIJALNI TROŠKOVI

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Troškovi sirovine i materijala	16.027.911	18.634.905
Troškovi prodane robe	39.967.734	30.053.054
Ostali vanjski troškovi	46.254.369	52.676.282
UKUPNO	102.250.014	101.364.241

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**Ostali vanjski troškovi**

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Troškovi vanjskih usluga pri izradi dobara i obavljanju usluga	34.338.617	40.205.603
Usluge promidžbe, sponzorstva i troškovi sajмова	4.261.561	3.952.297
Intelektualne i osobne usluge	2.010.291	2.057.570
Troškovi telefona, prijevoza i sl.	1.928.132	2.403.901
Usluge zakupa - leasinga	1.301.610	1.291.925
Troškovi komunalnih i sličnih usluga	682.462	847.428
Usluge održavanja i zaštite (servisne usluge)	962.886	1.263.532
Usluge registracije prijevoznih sredstava i troškovi dozvola	68.991	73.204
Troškovi ostalih vanjskih usluga	699.819	580.822
UKUPNO	46.254.369	52.676.282

Naknada za reviziju je utvrđena posebnim ugovorom.

21. TROŠKOVI OSOBLJA

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Neto plaće i nadnice	10.492.506	9.970.574
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	4.516.474	3.972.696
Doprinosi na plaće	2.129.103	2.194.013
UKUPNO	17.138.083	16.137.283

Ukupan broj djelatnika u 2018. godini iznosio je 153 (2017: 147).

22. AMORTIZACIJA

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Amortizacija nematerijalne imovine	109.214	109.214
Amortizacija materijalne imovine	4.557.137	4.557.137
UKUPNO	4.666.351	4.356.733

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**23. OSTALI TROŠKOVI**

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Nadoknade troškova, darovi i potpore	1.697.479	1.769.952
Troškovi reprezentacije i promidžbe (interne)	837.793	751.087
Premije osiguranja	636.532	520.344
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	91.524	101.473
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	111.099	156.041
Članarine, nadoknade i slična davanja	142.816	235.028
Porezi koji ne ovise o dobitku i pristojbe	8.424	5.130
Ostali troškovi poslovanja - nematerijalni	1.437.344	943.671
UKUPNO	4.963.011	4.482.726

24. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca	527.710	718.888
UKUPNO	527.710	718.888

25. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Otpisi vrijednosno neusklađenih potraživanja	549	35
Otpisi nematerijalne i materijalne imovine	0	1.839.636
Ostali troškovi - rashodi	520.230	434.426
UKUPNO	520.779	2.274.097

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**26. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI**

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Ostali prihodi s osnove kamata	489.683	416.152
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	1.299.140	3.221.253
Ostali financijski prihodi	50.121	227.124
Ukupno financijski prihodi	1.838.944	3.864.530
Kamate iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima	(1.190.452)	(524.917)
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	(1.190.452)	(524.917)
Tečajne razlike iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima	(1.538.671)	(3.390.339)
Tečajne razlike i drugi rashodi	(1.538.671)	(3.390.339)
Ukupno financijski rashodi	(2.729.123)	(3.915.255)
Neto prihodi / (rashodi) financiranja	(890.179)	(50.725)

27. UDIO U DOBITI (GUBITKU) OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA

U kn

	1.1.2017. - 31.12.2017.	1.1.2018. - 31.12.2018.
Udio u dobiti (gubitku) iz zajedničkih pothvata	(223.769)	(148.553)
Neto udio u dobiti (gubitku) iz zajedničkih pothvata	(223.769)	(148.553)

28. GUBITAK (DOBIT) PO DIONICI

U kn

	2017.	2018.
Neto gubitak (dobit)	(2.996.165)	(1.238.533)
Broj dionica	166.500	166.500
Gubitak (dobit) po dionici	(17,99)	(7,44)

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**29. UGOVORENE I NEPREDVIDENE OBVEZE****Nedovršeni sudski sporovi**

Tijekom redovitog poslovanja, Matično društvo ima 10 otvorenih sudskih postupaka u tijeku kao tuženik, te je rezerviralo 589.508 kn za sudske sporove.

Preuzete obveze po izdanim osiguranjima plaćanja

Matično društvo je izdalo dvije zadužnice u iznosu od 6.370.000 te 2 bankovne garancije u ukupnom iznosu 2.800.000 kn.

Preuzete obveze po poslovnom najmu – gdje je Grupa najmoprimac**Pregled budućih minimalnih plaćanja za poslovni najam:**

U eur

Opis najma	Do jedne godine	Od dvije do pet godina	Preko 5 godina	Ukupno
Najam vozila	2.183	8.682	0	10.865

30. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA

Na negativan financijski rezultat u visini 1.238.533 kn utjecala je amortizacija revalorizirane dugotrajne imovine te otpis zaliha neklijavog sjemena. Zahvaljujući konzervativnom upravljanju, Grupa nije zadužena te ima stabilnu likvidnost, što potvrđuje da je pretpostavka vremenske neograničenosti poslovanja razumna.

31. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Grupa donosi procjene i pretpostavke vezane za buduće događaje. Računovodstvene procjene će, po definiciji, rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i uzrokuju materijalne promjene u iznosima imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini su navedene u nastavku.

Procijenjeni vijek upotrebe dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine

Grupa koristi revalorizacijski model kako bi odredila vrijednosti zemljišta i nekretnina. Preostala dugotrajna materijalna i nematerijalna imovina se amortizira te se redovito procjenjuje njen korisni vijek uporabe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)*Porezi*

Obračun poreza na dobit provodi se u skladu s tekućom interpretacijom poreznih propisa od strane Društva. Obračuni vezani uz porez na dobit podložni su pregledu i promjeni od strane Porezne uprave.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum bilance da bi se vidjelo postoje li naznake umanjenja vrijednosti, na osnovi procjene vjerojatnosti da će se nadoknaditi knjigovodstvena vrijednost imovine. Svaki se kupac zasebno procjenjuje na osnovi očekivanog datuma i iznosa naplate te eventualnih instrumenata osiguranja. Direktor smatra da su potraživanja od kupaca na datum bilance iskazana po njihovoj nadoknadivoj vrijednosti.

32. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje usvojila je Uprava Matičnog društva i odobrila njihovo izdavanje za podnošenje Nadzornom odboru dana 30. travnja 2019. godine.

Ivica Ikić, predsjednik Uprave

Boris Rajković, član Uprave